

بسم الله الرحمن الرحيم

Sideed ku Noqonaysaa Hacker

Isniin 19/4/1433H oo ku beegan 12/3/2012M

Allaah ayey mahadoo dhan u sugnaatay, Nabadgalyo iyo naxariisna
kii ugu wanaagsanaa Uunkoo dhan.. Intaasi ka gadaal:

Waxaan kaa codsanayaa Walaal inaad aqrisid Su'aalaha iyo
Jawaabohooda Dhamaad-ka Qolaalkaan.

Waa ayo Hackers?

'File-ka Jargon' wuxuu soo guurinayyaa Qeexitano kala duwan taaso lagu qeeayyo Magaca: 'Hacker', Qeexitaanadaasi badankoodna uu ku tilmaamayyo Khibrad iyo ku xeel dheeraasho ba'an lagu xeel dheeraado Tiknoolojiyada loogana Faa'deeysto ku Xalinta Mushkiladaha iyo in looga gudbo Dhexyaalada. Balse hadaad dooneeysid inaad noqotid 'Hacker' waxaa kula gudboon inaad ogaatid 2 Qeexitaan kaliya.

Waxaa jira Mujtamac ama Qolo, Xadaarad la wadaago oo ay wadaagaan Koox Programmers ah iyo Khubaro ku xeel dheeraadeen Net-ka iyo Shabakaad-ka taasoo bilaabatay Sanado badan ka hor inta aysan soo bixin Computers-ka yaryar, iyo Isku dayada ARPAnet ee hore. Waxay

abaabuleen tira yar oo kamida Kooxdaasi magaca ‘Hacker’, ‘Hackers-kana’ waa kuwa sameyay ama soo Handasy Internet-ka, ‘Hackers-ka’ waa kuwa ka dhigay Nidaamka ‘UNIX’ oo asagoo la hormarsiiyay noqday ‘Linux’ sida uu yahay Maanta, waa kuwa ka dhigay Dunidoo dhan hal tuulo ku wada Xidhiidhta Net-ka, hadaba hadaad kamid tahay kooxdaas kor xusan ama aad gacan ka geysatay Sameeyntooda ama ay ku yaqaanaan adiga ama ey kuugu yeeraan ‘Hacker’ waxaad tahay ‘Hacker’.

Magaca ‘Hackers-ka’ kuma koobna kaliya Xadaarada Programming-ka, balse waxaa jira dad kaloo leh isla Khibradaas kuna kala duwan waxay khibrada ku leeyihiin sida: dadka ku hormaray Sawir-ka, Liish-ka, Qoritaan-ka fudud, Fardafuul-ka, Makaani-kada iyo Dhamaan Xirfadaha ay dadka yaqaanaan. ‘Hackers-ka’ Programming-ka waxay ku magacaaban dadkaas sidoda oo waxay dhahaan ‘Hackers’.

Waxaa jirta koox kale isku magacaabay magaca ‘Hackers’ Niyad Xumi daraadeed balse aynan aheyn sida ay isku magacaabeen. Horey ayuu Nabiga SCW u yidhi: “Badanaa oo badanaa ruuux Kheyr jecel isla markaana aanan gaareeyn Kheyrkaas”. Kooxdaani waa koox aanan ku farxin ilaa marka ay Jabinayyaan Computers-ka gaar-ka ah, dhageeysiga Qadadka Telephones-ka, iyo WLM. ‘Hackers-ka’ saxda ahi waxay u bixiyaan kuwaan ‘Crackers’ mana rabaan inay xiriir dhaw ama fog midnaba inay la yeeshaan. ‘Hackers-ka’ saxda ahi waxay Rumeysanyihiin in ‘Crackers-ka’ aysan aheyn kuwa wax ku ool ah oo Mas’uuliyad qaadi kara, iyo inay yihiin kuwo Caajis badan, aannana laheyn Xeel dheeri Khibrad ah. Inad jabisid Nidaam Mucyyan ahi kuma noqaneysid ‘Hacker’ hadaba tusaale ahaan haduu qof Xado Baabuur asagoon isticmaaleeynin Furihiisa saxda ah ma wuxuu ku noqanayaa sidaas ‘Makaaniiste’ ?!. Jawaabtu waa Maya balse nasiib daro waxaa isticmaalay Magacaas Jariidado iyo Kutubo qaar ‘Hackers’ in ay ku tilmaamaan ‘Crackers-ka’ taasina ay Madax xanuun badan ku abuurtay dadka magacaa iska lahaay oo abaabushay.

Tilaamta kala saareeyso ‘Hacker-ka’ iyo ‘Crackers-ka’ waa: In ‘Hackers-ka’ ay wax dhisaan, ‘Crackers-kana’ ay burburiyaan wixii la dhisay.

Hadii aad rabtid inaad noqatid ‘Hacker’ sii aqri Qoraalkan, balse hadaad rabtid inaad noqatid ‘Cracker’ orod oo isku diyaari inaad aqrisid Qoraalada akhbarta www.2600.com iyo 5 sano oo xadhig ah iyo walibo inaad ogaatid inaad aheyn qof aqli leh sida aad iska dhadhacisay, waana taas mida aan ka sheegi doono ‘Crackers-ka’.

Heer cilmiyeed-ka Hackers-ka

Waxay Xaliyaan Mushkiladaha sooo waajahi kara dadka wax beeyna dhisaan. Waxayna aaminsanyihiin Xuriyad iyo Shaqada Tabaruca ahi. Si laguugu garto ‘Hacker’ inaad tahay waxaa qasab ah in aad ku dhaqantid sidaas waana arimo aanan ka hor imaaneeynin Diinteena Islaamka. Si aadna ugu dhaqantid arimahaas waxaa kula gudboon inaad aamintid wanaaga arimahaas. Si aad uga hesho aqbalitaan iyo soo dhaweeyn Mujtamaca aad ku dhex nooshahay dhexdiis. Aaminitaankaada aad aamineeysid Mabaadi’daas waxaad ku waayi kartaa waxyaabo aad kuugu qiimo badnaa, balse waxeey kuugu kaalmeeyneysaa ineey kuugu riixdo dhinac wax sii kordhisashada. Sida dhamaan arimaha kala duwan ee ay bartaan dadka. Waxaad ku noqon kartaa Macalinka markaad u fikirtid sida Macalinka una dhaqantid sidiisoo kale ma ahan Fikrad ahaan kaliya ee waliba Dareen ahaan.

Waana micnaha Odhaahdaan:

“To follow the path:

look to the master,
follow the master,
walk with the master,
see through the master,
become the master”.

Macneheeduna yahay:

“Si aad u raacdid wadada:

Fiiri Macalin-ka,

Raac Macalin-ka,

La soco Macalin-ka,

Wax ku arag Macalin-ka,

Noqo Macalin-ka.

Hadaba hadii aad rabtid inaad noqatid ‘Hacker’ waxaa qasab kuugu ah inaad rumeeysid arimahaan soo socdo:

1- Aduunka waxuu la CiirCiirayaa Mushkilado sugeeyso in la xaliyo

Inaad noqotid ‘Hacker’ waa arin aad u wanaagsan, balse waa arin kaa rabto Dadaal dheeraad oo aad u balaaran. Dadaalkaasoo u baahan wax kuugu riixa barashada, Waxa u keenaayona Ciyaaryahanada inay noqdaan kuwo u dhaqaaq badan hadafkooda marka Jirkooda uu diyaar aad ah yahay, Tusaale ahaan, si aad u noqotid ‘Hacker’ waxaa qasab ah inaad noqotid ruux Farxad badan kuna Farxa markuu Xalinayyo

Mushkilad, markuu hormarinayyo Aqoontiisa, markuu tababaranayyo ama isticmaalayyana Maskaxdiisa.

Balse hadaadan Dabeecadaaasi laheeyn kana mid aheeyn dadka nooocaas ah waxaa kuugu qasab ah inaad noqotid ruux sidaas ah si aad u noqotid ‘Hacker’, hadii kale waxaad la kulmeysaa in Awoodahaaga ay ku baxayyaan meelo aanan u qalmin inay ku baxaan.

Waxaa kuugu qasab ah inaad rumeemsid in xitaa hadii aadn aqoonin sida loo Xaliyo Mushkilad Mucayyan ah inaad awood u leedahay inaad baratid, rumeeyntaasoo kuugu riixayyo inaad wax ziyaado ah raadiso mar walbo tusale ahaan hadii aad xalineysid mushkilo waxaad isku dayeysaa marka ugu horeeyso inaad xalisid Mushkilada qeebteeda koowaad, taasoo ku garsiineeyso Qeebta 2-aad, kadibna qeebta ku xigto halaha aad ka gaareysid Xalinta Mushkilada dhamanteed.

2- Ma ahan qasab inaan Xalino Mushkilad Mucayyan ah in ka badan halmar

Caqliyada soo saarida badan waa aarin aad u yar oo aanan la helin wanaangsaneeynin-na in lagu qasaariyo dib u soo sameeynta Taayar ayadoo ay jirto tiro Mushkilado ah taasoo sugeyso in la Xaliyo.

Sida aad ugu dhaqantid ‘Hacker’ ooo kale waxaa kuugu qasab ah inaad ku fikirtid in waqtiga uu kuugu luminayyo ‘Hacker-ka’ kale uu u yahay waqti aad u qiimo badan wax yaabo bandanna uu ku qabsan karay aadna ku qasbantahay inaad la wadaagtid Macluumaat-ka lana Xalisid Mushkiladaha kadibn aad la wadaagtid xal soo saarida dhamaan, si ay u helaan ‘Hackers-ka’ kale waqti ay ku xaliyaan Mushkilado kale oo cusub inta ay ku dhumin lahaayeen waqtigooda in ay dib u xaliyaan Mushkilado horay u jiray.

Ma ahan inad rumeysnaatid in aad ku Tabarucdid ama lacag la'aan ku dhiibtid Soo saaritaankaaga Shaqsiyadeed inkastoo 'Hackers-ka' sameeyn arinkaas ay ka helaan kuwa kaloo u dhigma Maamuusid weeyn, balse waxaa wanaagsan in aad gadatid ugu yaraan in yaroo Lacag ah adigoo ku badalanayya Fikradahaaga cusub si aad kor ugu qaadid Heerkaaga Nololeed.

3- Daalka iyo shaqda adag waa kuwa Xun

Ma ahan inaad dareemtid 'Hacker' ahaan (iyo Dadka Fikradaha waaweyn dhamaaan) Daal ama in aad qabatid shaqo soo laalaabaneeyso oo Doqonnimo iyo Dhib ku jirto. Markeey taasi kuugu dhacdo waxaad awoodi waayneysaa inaad Xalisid Mushkilado aad ku xalin kartay Waqti yar. Waqti taasoo dhibeeyso dadkoo dhan. Sidaa darteed shaqada oo laga Daalo waa arin aad u Xun.

Si aad ugu dhaqantid sida 'Hacker' oo kale waxaa kuugu qasab ah inaad awood ku filan u yeelatid Isku dayga is daba jooga ah si aad u soo saartid Shaqo dhameystiran oo ka badhaxtiran Dhib iyo kalifaad la kalifayo dadka kale gaar ahaan 'Hackers-ka'.

Waxaa kaloo jirto mid laga reebayyo oo ah in 'Hacker-ka' uu u sameeyo shaqo kamida shaqooyinka lagu daalo asagooo ay ka tahay Maskax Sifeeyn ama barasho arin aanan lagu baran Karin ilaa in loo maro wadadaas ma ehee. Balse arinkaas waxaaa dooranayyo 'Hacker-ka' waqti walbo. Mana jiro Ruux Maskaxdiisa dhameeystirantahay oo u janjeersanayyo iskuna dhiibayyo Arin u keeneeyso Daal.

4- Xuriyada waa ay wanaagsantahay

‘Hackers-ka’ waa dad aanan ogoleen in la Xukumo ama awood loo sheegto. Awodeey rabto ha noqoto tan ku siineeeyso Amarada waxay awood u leedahay ileen waa tan ku amarrtayee ineey kaa hor istaagto Xalinta arin aad adiga ku faraxsantahay inaad Xaliso.

Marka la fiiriyo awood jeclida dadka ku amrayyo, Wuxuu heli karaa mar walbo arin yar oo aanan Macno laheeyn inuu kaaga hor istaago waxaad rabtid. Sidaa daraadeed waxaa la rabaa in lala dagaalamo Awood sheegashada sideey rabto ha ahaatee ineey ku sameeyso adiga ama ‘Hackers-ka’ kale.

Tanina ma ahan in lala dagaalamo Awoodoo dhan. Tusaale ahaan Ilmaha waxay u baahanyihiiin Edbin, Xad-gudbayaashana waxay muteesanayaan Abaal marino DagDag ah. Waxaana laga yaabaa inuu Aqbalo ‘Hacker-ka’ Awoodo qaarkood si uu u helo waxuu rabo. Balse tanina kama foga Qabsasho iyo Qasab, Maxaa yeelay waa lagu Maamulayaa, laakin Isdhiibitaan-ka ay doonayyaan ‘Faashiistiyyiinta’ lama aqbali karo.

Waxay jecelyihiin ‘Faashiistiyyiinta’ Ilaalin-ta iyo Qarsoonida kumana kalsoona Iskaashiga Tadhawuca ah ama Is dhaafsashada Maclumaat-ka, sidaa darteed nooca Iskaashiga ay jecelyihiin waa kaliya kan ay ayaga gacanta ku haayaan taasi darteedna ma noqon karaan waligood ‘Hackers’ halaha ay iska badalayaan Astaantaas, si ay u noqdaan ‘Hacker-na’ waxaa ku qasab ah inay iska tuuraan Ilaalinta iyo Qarsoonida eey u diyaar ahaadaan-na Iskaashi ayaagoo ka duulayya Fahankaas.

5- Muuqaal-kaaga kuuma diidi karo kaamana hor istaagi karo Awoodahaaga

Si aad u noqoto ‘Hacker’ waxaa kuugu qasab ah inaad lahaatid Heer Cilmiyeed-kooda aadan ka soo hadalnay, oo aadna la lahaataa Astaamo kale. Heer Cilmiyeed-kaasi kaama kaafinayo Awoodaha uu heeysto ‘Hacker-ka’ si aad u noqotid asigoo kalena waxaa lagaa rabaa: Caqli badnaan, Awood bixin, Jaan go’naan, Maskax Furan diyaarna ah mar walbo, iyo Shaqo adag. Sidaa darteed waxaa looo baahanyahay in aad baratid sida eey kuugu suura gali laheeyd awoodahaasi u suura gashay ‘Hacker-ka’, waxaana lagaa rabaa inaad baratid inaad ku kalsoonaanin Muuqaal-ka iyo in aad Maamuustid dhamaan Awoodahaaga oo aadan Liidin. ‘Hackers-ka’ ma ogolaadaan Ineey ku dhumiyaan waqtigooda soo bandhigitaan, sidaas si lamida ayay u ixtiraamaan una Maamuusaan Awoodaha uu leeyahay ‘Hacker-ka’ kale. Balse Awoodahaasi waxay u isticmaalaan Meelo Wanagsan. Awooda lagu sameeyo Astaamaha waa kuwa eeysan awoodin dad yar ma ehee, Astaamahaasoo dalbaneeyso Caqli aad u Heer sareeyo Macno iyo Xaraf ahaanbo.

Hadii aad jeceshahay inaad yeelato Awoodahaas waxaad ku farxi doontaa hormarintooda, Waxeeyna noqaneysaa Shaqada Adag nooc kamida Ciyaar-ta iyo Raaxada uu ku faraxayyo gofka ‘Hacker-ka’ ahi markuu Sameeynayyo. Astaantaanina waa Astaan ad ugu muhiimsan ‘Hacker-ka’ Cusub ama kan hore.

Astaamaha Hacker-ka ee asalka ahi

Qaab Fikireed-ka ‘Hackers-ka’ waa mid leeyska rabo balse kaama kaafineeyso Astaamaha Asalka ahi ee leeyska rabo in uu lahaado inta qof kale loogu magacaabo Magaca ‘Hacker’.

Astaamaha weey sii kobcayyaan waqtiba waqtiga ka sii dambeeya lana jaanqaadayaan Technology-yada cusub. Tusaale ahaan hadii ay shalay aheyd Astaanta ‘Hacker-ka’ in uu garanayyo sida wax loogu qoro Luqada Programming-ka HTML, hadase waxay si mareeysaa kuwaan sooo socdo:

1- Barashada Programming-ka

Tanina waa lama huraan ineey noqoto Astaanta ugu horeeyso ee ‘Hacker-ka’. Hadaba hadaadan wax ka garaneeynin Luqadaha Computer-ka hada waa waqti wanaagsan kuna haboon inaad baratid, waxaana kaa caawin karo barashada Luqad kamida luqadaha Computer-ka Buugaga-ka ku baahsan Net-ka taasoo loogu tala galay aadna loogu soo fududeeyay dadka Biloowga ku ah Arintaan (Programming-ka). Waxaana kuugu waanin lahaa inaad baratid Luqada ‘Python’ Taasoo ah Luqad ku wanaagsan in laga bilaabo, mana ahan Luqad Games-ka lagu sameeyo kaliya ee waa luqad aad u awood badan kuna haboon Projects-ka waaweeyn. Waxaadna ka heli kartaa xeel dheeraasho bogga <http://www.linuxjournal.com/article/3882> Walibo Duruus wabarashadeed aad ka heli harto <http://www.python.org/doc/Intros.html> hadii aad sii rabtid wax sii dheeraad ah waxaad ka heli kartaa webka luqada adigoo taabanayya <http://www.python.org/>

Luqada Programming-ka ‘Java’ waa Luqad aad u wanaagsan, weeyna ka adagtahay Luqada ‘Python’ waxeeyna kuu noqon kartaa Doorashada badal-ka u ah ‘Python’. Balse nasiib daro Code-ka asalka ah ee Luqada ma ahan wali mid ‘FREE’ ah oo sharikada ‘Sun’ ma aysan faafinin wali.

Taasina dhib ma lahan maxaa yeelay waxay leedahay Luqada Labo ‘Compiler’ –Waxaana lagu magacaabaa Compiler midka u dhexeeya shaqada Zero-One uu ku shaqeeyo Computerka iyo Entry-ga uu soo gilinayyo Programmer-ka – kuwaasoo isla markaana ah kuwo CodeSouce gooda uu yahay mid FREE ah lana baahiyay kana Quality yar mida ay sameeysay Sharikada ‘Sun’. Hadaba hadii aad rabtid inaad baratid Luqada Programming-ka ‘Java’ waxaad ku barataa kuwa CodeSouce-goda uu yahay FREE lana baahiyay ee haku baranin midka Sharikada ‘Sun’ ee Xiran.

Feejignow ma gaari doontid Heer-ka ‘Hacker-ka’ ama ‘Programmer-ka’ halahaad ka baraneysid hal luqad Programming ama 2. Waxaa qasab ah inaad baratid sida loogu fikiro Qaladaad-ka programming-eed si guud, Adigoo ka madax banaanaanayya luqada Programming-ka. Si aad u noqotid ‘Hacker’ waa inaad gaartaa heer aad ku baran kartid Luqad Programming maalmo gudohood adigoo ku xeraya Luqada aad heeysatid oo aad baran rabtid Fahan-ka Luqadihii aad soo baratay. Waana inad baratid halaha ugu badan oo aad ka baran kartid Luqadaha Programming-ka.

Hadii aad rabtid inaad gudaha usii gashid Programming-ka waa inaad barataa Luqada Programming-ka C, ee ah Laf dhabarka Nidaamka ‘UNIX’. Luqada C++ waa luqad aad ugu dhaw Luqada C, hadii aadna bartid midkood waxaa aad kuugu fududaaneeyso inaad baratid mida kale, midaaad rabtid ayaadna ka bilaabi kartaa. **Dhab aanti halaha aad ka fogaatid Luqada Programming-ka C waxaad noqaneysaa mid so saaritaan badan.**

Luqada C waa luqad aad u awood badan aadna ugu fudud Computer-ka nocuu rabo ha ahaadee balse si aad uga dhigtid sidaas Luqada C waxaa kula gudboon inaad sameeysid Shaqo badan si aad u maamusho arimahaas (Maskaxda Tusaale ahaan). Code-dadkaas oo dhan waxeey

badineeyaan Qalad-ka Programming-need ee kuugu dhici kara waxaynaa kaa rabtaa waqti dheeraad ah si aad uga cirib tirtid Program-kaada Ciladaha ku imaan kara waliba si feejigan (Maxaa yeelay Luqada C, C++ iyo WLM waa luqado Case Sensitive), Taasina ma ahan mid loo baaahanyahay ayadoo ay jiraan Luqado Programming kale oo kuu fududeeynaayo arimahaas oo dhan walibana waqtiga kuu dhoowrayyo sida Luqada ‘Python’.

Waxaa jiro Luqado kale oo aad ugu muhiimsan ‘Hacker-ka’ sida: Luqadaha ‘**Lisp**’ iyo ‘**Perl**’, gaar ahaan Luqada ‘Perl’ waxay muhim u tahay isticmaal-ka Baraatikeed, maxaa yeelay waxaa loo isticmaalaa Webpages-ka Automatic-a ah, waxaana isticmaalo Maareeyayaasha Nidaamyaada (sida Windows, UNIX, iyo WLM). Sidaa daraadeed xitaa hadii aadan baranin sida program loogu qoro Luqadaa ‘Perl’ waxa lama huraan ah ugu yaraan inaad fahmi karto Code-ka lagu qoray. Sida aad ugu baahantahay inaad baratid Luqada ‘Python’ waa inaad barataa Luqada ‘Perl’ maxaa yeelay waxaa isticmaaloo kale Programmers-ka si ay uga fogaadaan waqtiga badan ee lagu lumin lahaa sixida Qaladaad-ka kula soo gudboonaan lahaa markaad isticmaaleeyso Luqada C. Sidoo kale waxaad u baahantahay inaad fahantid Code-ka lagu qoray Luqadahaan ‘Lisp’ iyo ‘Python’.

Waxeey mudantahay Luqada ‘Lisp’ inaad daneeyo maxaa yelay macaanteeda waxaad ogaan doontaa marka aad gaartid Fahan-ka sare ee Luqada. Khibradas ayaa kaa dhigi doonto Programmer hormarsan halaha ka dhiman Noloshada Xitaa hadaadan isticmaalin Luqadaan in badan. Waxaaad kasban kartaa Khibrad sida ugu fudud adigoo qorayya ama wax ka jarayya Amarada qaar ‘EMCS-ka’ dhexdiisa adoo ku isticmaalayya.

Dabcan tan ugu wanaagsan waa inaad baratid dhamaan luqadaha 5-ta ahi ee aan soo sheegnay: **‘Python’ ‘C’ ‘C++’ ‘Java’ iyo waliba**

‘Lisp’. Waana luqado aad ugu muhiimsan isla markaana ah laf dhabarka ‘Hacker-ka’ Khibrada badan, makaad baratidna waxaad ka Kasban dooontaa arimo aad u qiimo badan.

Meeshaan laguma sharxi karo sida aad ku baran laheeyd Programming-ka maxaa yeelay waa arin aad isugu xerxeran oo ‘Complicated’ ah. Balse waxaan kuu sheegi karaa Kutubo iyo Dowraat aad iyo aad uga faa’ideeysan doontid. Badanaa ‘Hackers-ka’ ayaga ayaa Nafsadooda wax bara, balse **waxaad baran dontaa Xirfada Programming-ka kaliya markaad dhex dabaalato badiisa Weeyn**. Waxa aad ka baran dontid waa:

1. Aqrinta Codes-ka Programms-ka.

2. Qorida Codes-ka.

3. Iyo waliba soo saarida Qaladaad-ka Programming-need.

Barashada Programming-ka waxeey noqan rabtaa kuna dhawaatay inay noqoto sida barashada Luqad kamida luqadaha ay dadka ku hadlaan ee caadiga ahi. Arimaha ugu waaweeyn ee ku caawin karta ruuxa inuu barto Luqaduu rabona waa: raadinta uu raadiyo waxyaabaha eey ka qoreen Macalimiinta Luqadaas markeey ka hadlayeen Luqada, iyo inaad ka soo dhex saaratid waxaad uga baahantahay, aqrisid aqrisid-na halahaad awoodid, qortidna halaha aad kari kartid, ilaa aad ka noqotid Macalin kamida Macalimiinta Luqadaas oo aad hormarisid wax kamida.

Helida Code Program-eed oo diyaarsan waxay ahaan jirtay mid aad u adag maxaa yeelay waaxaa aad u yaraa Programms-ka CodeSource-gooda la baahiyay ee FREE-ga ahaa ‘OpenSourced Programs’, taaso adkeeyn jirtay in uu helo ‘Hacker-ka’ Programms diyaar ah oo uu wax inuu ka badalo waxna ku dari karo, balse taas weey is badashay

waqtgeenaan joogno oo waxaa soo shaac baxay una soo batay si layaab leh Programms-ka CodeSource-gooda la baafiyay lana Shaaciyay ‘OpenSourced Programs’, OS aad heli karto ayadoo CodeSource-gooda la shaaciyay FREE-na eh, eeyna sameeyeen ‘Hackers-ka’.

2- Waxaad isku daydaa inaad heshid Version kamida Version-da OS-ka UNIX ee OpenSourced-ka ah, iyo inaad baratid isticmaalkiisa

Waxaan kasoo qaadnaa in aad leedahay PC ama Computer, Tilaabada ugu horeeyso ee uu qaadi karo ‘Hacker-ka’ cusub ee biloowga ah waa in uu helo OS ama Nidaam kamida Nidaamyada ‘Linux’ ama Qoowsaska ‘BSD’, In uu ku dajiyo PC-giisa, kadibna ku shaqeeysto.

Weey jiraan OS-yo kale, balse waa CloseSourced ama Code-ka lagu qoray ma ahan mid la baafiyay, sidaa daraadeed ma aqrin kartid CodeSouce-ga Nidaam-ka wax inaad ku dartidna kama jari kartid, sidoo kale **isku dayga barashada Hacking-ka adigooo isticmaalayya ‘Windows’ ‘Mac’ ama ‘S’ waa sida isku dayga barashada FurFuridda Computer-ka adigoo Fiilo waxay tahay aadan garneeynin!!.**

Waxaad ku baran kartaa adigoo isticmaalya ‘MacOS X’ balse OS-kasta ma ahan mid OpenSourced oo waxaad la kulmeysaa Jidgooyooyin badan. Taxadir-na yeelo si uu Nidaam-ka kuugu noqanin Dhibaato kugula soo laabato Cilad cusub taaso ah inaad tala saarato kaliya CodeSource-ga Closed-ka ah eey leedahay Sharikada ‘Apple’ Tusaale ahaan. Hadii aad si fiican indhahaaga u furtid waaad baran kartaa Hab dhismaha ‘UNIX-ka’ walibo waxoow kuu soo kordhihaa –Inshalaah-wax weeyn.

Nidaamka ‘UNIX-ka’ waa nidaam ku shaqeeya Net-ka. Hadaba Internet-ka waad isticmaali kartaa ‘UNIX’ la’aan; balse ‘Hacker’ ma noqon kartid ilaa inaad fahantid oo aad baratid ‘UNIX-ka’.sidaa daraadeed Heer aqooneed-ka ‘Hackers-ka’ waqtigeenaan waxay ku dhisantahay inaad si wanaagsan u taqaanid ‘UNIX-ka’ (Taasoo aanan la heli kari jirin waqtiga hore Isla markaana ay jiraan ‘Hackers’ hore oo aanan aad ugu faraxsaneeyn arinkaas, ayadoo Xiriirka ka Dhexeeya ‘UNIX’ iyo Net-ka uu maalinba maalinka ka dambeeyso sii kordhayyo siina kobcayyo heer ay Sharikada weeyn ee ‘Microsoft’ awood u heli waaynsantahay sida ay u Wiiqi laheeyd Awoodaas kaliya iskaba daaay ineey Istaajisa e!!).

Hadaba waa inaad Heshaa Nidaam-ka ‘UNIX’ ama ‘Linux’ waliba waxaa wanaagsan ‘Linux’ waxaana kaloo jiro Nidaamyo badan oo kale (Haa waad ku dajin kartaa Nidaam-ka ‘Linux’ iyo ‘Windows’ Hal Computer). Waa inaad barataa Nidaam-ka, ku shaqeysaa, kuna gashaa Net-ka adigoo isticmaalaya, Aqrisaa Codes-ka waxna inaad ka badashid isku daydaa (Ofcourse markaad soo aqrisatid ama soo baratid Nidaam-ka kadib), waxaad heli kartaa ‘Programms’ ka wanaagsan aadna uga hormarsan kuwa aad ku isticmaaleeysid ama aad ku isticmaashay Nidaamka ‘Windows’. Waad ku farxi doontaa kana faa’ideeysan doontaa Macluumaat-ka aad heli doontid –Inshalaah- si aadan waligaa ku tala galin markaad isticmaaleeysid Nidaamk-kaan, waxaadna hadalkaani fahmi doontaa –Bi Idnilaah- markaad gadaal fiirisid oo aad aragtid sida aad aheeyd intaadan noqanin ‘Hacker’.

Sidoo kale waxaad fiirin kartaa oo aad ka Faa’ideeysan doontaa – Inshalaah- qoraalkaan <http://catb.org/~esr/writings/taoup/> ama waxaad wax ka aqrin kartaa si aad wax badan uga sii ogaatid Nidaamkan Mucjizada ahi ee ‘UNIX-ka’
Maqaalkaan <http://catb.org/~esr/faqs/loginataka.html>

Si aad u heshid Version 'Linux' ah waxaad ku laabataa Webpage-kaan **Linux Online Halkaas ayaad ka dagsan kartaa Verion cusub oo 'Linux' ah, balse waxaa wanaagsan inaad raadisid dad isticmaalo 'Linux-ka' oo kuu dhaw si eey kaaga caawiyaan isticmalida iyo ku dajinta Nidaam-ka Computer-kaada sababtoo ah wax Farqi ah uma dhexeeyo Version-da kala duwan ee Nidaam-ka.**

Waxaad kaloo ka heli kartaa Cawimaad ku saabsan Version-da kala duwan ee Nidaamka 'UNIX' website-ka 'BSD' <http://www.bsd.org/>

Waxaa kaloo heli kartaa Cashar qoran oo la magic baxay: <http://en.tldp.org/HOWTO/Unix-and-Internet-Fundamentals-HOWTO/index.html>

E.G: Marnaba ha isku dayin inaad ku wada dajisid 2-da Nidaam 'Linux' iyo 'BSD' hal Computer hadaad tahay biloow, balse waxaad isku daydaa inaad raadisid dad kaloo isticmaala Nidaam-ka 'Linux' si aad Faa'iido uga hesho.

3- Isku day inaad baratid Luqada 'HTML' iyo sida loo isticmaalo

Badanaa Arimaha ay sameeyaan 'Hackers-ka' waa arimo aad u qarsoon Muuqashadoodana ay tahay mid ku dhaw ama eh Waxaan Macquul gal aheeyn 'Impossible' ilaa marka ay tahay 'Hacker' to 'Hacker' kale, sida: Caawinta Jaamacadaha, Warshadaha, iyo Xafiisyada Shaqada.

Marka laga reebo Net-ka, Waa Ciyaarta 'Hackers-ka' ee qarsoon Iftiinkeeda baxayyo taasoo Xitaa Siyaasiyiinta ay qiren ineey tahay mid

Isbadal Aduunka u keeni karto, sidaas daraadeed markii lagu daro Sababo kale waxaa kula gudboon inaad baratid sida loola Tacaamulo Net-ka.

Taasi Macneheeda ma ahn inaad baratid sida aad u isticmali laheeyd Programm lagu fiirsado Websiteyada (Tusaale ahaan Mozilla, Safari, Intenet Explorer.. iyo WLM) ruux walbo ayaa taa sameeyn kara oo garanayya, balse waxaa kula gudboon inaad baratid sida aad u qori leheeyd WebPages-ka adigoo isticmaalayya ‘HTML’ hadii aadan garaneeynin sida Programming-ka loo sameeyo waxaad baran doontaa Arimo qaar kuwaasoo markaad baratid aad ku qori kartid WebPage waxaad rabtid adigoo isticmaalayya Luqadaan qaaliga ah ee ‘HTML’ barashadaasoo kuugu kaalmeeyn doonto barashada Luqadaha kale ee kuu haray. Isku day inaad sameeysatid WebPage adiga kuu gaar ah adigoo isticmaalayya Luqadaan ‘HTML’ maxaa yeelay aad ayeey uga fiicantahay Luqada XHTML, waxaa kaloona jiro Tiro Casharo ah oo aad ku baran karto Luqadaan heer-ka sare ah sida: <http://www.make-a-web-site.com/>

Internet-ka waxaa ka buuxo WebSites gaar loo leeyahay, balse dhisida aad dhistid WebSite adiga kuu gaar ah maku noqaneeysid ‘Hacker’. Websites-ka Gaar-ka loo leeyahay Badankood wax qiima malahan waxa ku jirana ma ahan wax Faa’iido leh, Muuqaal ahanna ma Qurux badna.

Si aad wax badan uga sii aqrisatid WebPages-ka halkaan taabo: <http://catb.org/~esr/html-hell.html>

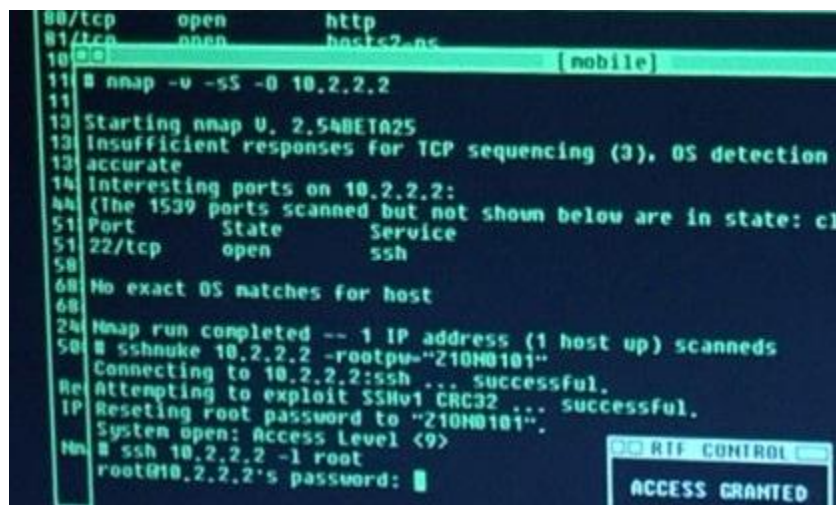
Si aad uga dhigtid bogaaga mid Qiimo badan waxaa kula gudboon in aad gilisid wax so jiidan kara ‘Hackers-ka’ kale. Taaso noo sii gudbineeyso Point-ga xiga ...

4- Hadii aadan wax ka garaneeynin Luqada English-ka waa inaad wax uun ka barataa

Luqada English-ka inkastoo aysan aheyn mid na quseeysa hase ahaatee waqtigaan ay umadeena mareeyso waa waqti wax walbo laga hormarinayyo danaha Umada iyo waxa u adeegaayyo, hadaba English-ka waa Luqada guud ahaaneed eey isticmaalaan ‘Hackers-ka’ si ay u kala qaataan Khibradaha, **hadii aad rabtid inaad dhex gashid Qolo uun waxaa haboon inaad Luqadooda baratid.**

Ka gadaal 1991 kii waxaa soo shaac baxay isticmaalida Luqadaani marka laga hadlayyo ‘Technology-yada’ sababtuna waa anigoo soo koobayo **In ay leedahay Ereyo ama Magac-uyaalo Technolgy-eed ka badan luqad walboo dunida ka jirto.** Sidaa darteed waa mida ugu fudud marka laga hadlayo Caalmka ‘Hackers-ka’ ama Technology-eed in lagu wada hadlo. Xitaa Kutub-ta laga turjumay Luqada English-ka ma ahan mid tayada ay leheed sii yeelaneeyso marka loo Turjumo Luqado kale.

Linus Torvaldes (Hormariyihii ugu horeeyay ee hormariyay Nidaam-ka ‘Linux’)oo ahaa Finladees wuxuu ku qori jiray Luqada English-ka Mushaarakaatkisa iyo Aragtidiisa uu ka qabo hormarinta markuu la hadlayyo dadka hormarinayyay Nidaamkiisa taasoo aheyd arinta ugu weeyn ee ka caawisay inuu gaaro Yoolkiisa.


```
80/tcp      open       http
81/tcp      open       https
10.2.2.2    [mobile]
11 # nmap -v -sS -O 10.2.2.2
11
13 Starting nmap V. 2.54BETA25
13 Insufficient responses for TCP sequencing (3). OS detection
13 accurate
14 Interesting ports on 10.2.2.2:
44 (The 1539 ports scanned but not shown below are in state: closed)
51 Port      State      Service
51 22/tcp     open       ssh
58
68 No exact OS matches for host
68
24 Nmap run completed -- 1 IP address (1 host up) scanned
58 # sshnuke 10.2.2.2 -rootpw="210ND101"
Connecting to 10.2.2.2:ssh ... Successful.
Re Attempting to exploit SSHv1 CRC32 ... successful.
IP Resetting root password to "210ND101".
System open: Access Level (9)
58 # ssh 10.2.2.2 -l root
root@10.2.2.2's password:
RTF CONTROL
ACCESS GRANTED
```

Heer-ka ‘Hackers-ka’ sare ee Cilmiyadeed

Sida Heer cilmiyeed-yada aanan leheeyn Lacago ku filan, waxuu ku dhisanyahay ‘Hacking-ka’ Sharaf iyo Maamuus. Tusaale ahaan waxaad xalineeysaa Mushkilad dadka hortaagan, Heer-ka Mushkiladaha, Xalkaaga inu yahay mid wanaagsan iyo in kale, waa arimo ay Xadidi karaan kaliya dadka kula Khibrada ahi ee kula midka ah ama kaa Khibrad sareeyo.

Hadaba markaad wax Hack-gareeneeyso waxaa wanaagsan inaad baratid sida aad u ilaali laheeyd waxa ay kaa aaminsanyihiin ‘Hackers-ka’ kale dhinaca Khibradaada (sida darteed ma noqon kartid ‘Hacker’ ilaa ay kuu arkaan ‘Hackers-ka’ kale inaad tahay sidaas). Taasina waa mida ay fahmi waaysanyihiin dadka badankood oo walibana ka daboolantahay unna maleeyaan in ‘Hacking-ka’ uu yahay Shaqo kaliyeed ‘Self Working’.

Waxaa lagu magacaabaa ‘Hack’ gabi ahaanba Xadaarada Uhadiyeenta. Waxaad ku heli kartaa Sumcada iyo Booska in aad gacanta ku haaysid kuwa kale ee ma ahan Qurux badnaantaada ama inaad heeysatid arimo badan oo eey doonayaan dadka kale sida: Buugag Electroni Muhiim ah, Banaamijo, Casharo Maqal iyo Muuqaal iyo WLM, balse waa BIXIN, Gacan-furnaasho iyo waliba la wadaagista dad-ka waxad heeysatid oo Macluumaat ama Programms ah, Waana arin Diinteena Islaam-ka ahi ay Nagu boorineeyso halka uu Nabiga SCW na faray inaan Qarinin Cilmi aan naqaano asagoonan Ereyga ‘Cilmi’ku Xadidin Macno ama Arin kale, sheegayna ruuxii qariyo uu Alle SC Maalin-ka Qiyaamaha uu ku Lijaamin doono Liijaan Naareed –Allaah ha naga Koriyee-

Waxaa jira 5 arin oo aad uga heli kartid Maamuus iyo Qadarin ‘Hackers-ka’

1- Waxaad qortaa Programms OpenSourced ah

Arinta ugu horeyso oo aad sameeyn leheed si aad u heshid Maamus-ka iyo Qadarin-ta ‘Hackers-ka’ kale waa inaad Qortid Programms Faa’iido u leh ‘Hackers-ka’ kale kadibna ku dhex faafisid Code-ka Asalka ah ee aad ku qortay Program-ka ‘Hackers-ka’ aad kamid-ka tahay dhexdooda.

2- Ku kaalmey ‘Hackers-ka’ kale inaad qortid dibna u hagaajisid barnaamijyada OpenSourced-ka ah

Aduunkaan wax dhameeystiran oo ay Uunka dhan sameeyn karaan ma jiro maxaa yeelay waa Adoomo Faqiiro u ah una baahan Allaah Sareeyee asiga uunbeeyna Dhameeystirnaanta u sugnaatay, Hadaba waxa lama huraan ah inaad ku aragtid Program la hormariyay ama aad rabtid inaad hormarisid Cilad, sababtoo ah waxa Qoray waa adoon aanan dhameeystirneeyn, Sidaa daraadeed ha yaabin oo hana ka sheegin waxna qofka qoray maxaa yeelay adiga ayey kuugu dhici kartaa [Qof dhameeystiran aduunkaanna ma jooogee, Dhamaanna waxaan nahay Adomada Eebe SC.](#) Waxaad la kulmi kartaa in Programmer kasta kaasoo qoray Program OpenSourced ah uu dhahayyo: (Qof walboo garanayyo baroobeyo ama isticmaalo Program-keeygaan Wuxu la kulmi karaa ama uu awoodaa inuu cadeeyo Tilaabooyin-ka Program-ka, Meesha ay Mushkilada ama Error-ka uu ka imaan karo, waxaana aaad u qadarin lahaa inuu saxo qaladaad-ka kadib ina soo war giliyo ama uu Qalad-ka kaliya uuu inooo sooo gudbiyo anagaa isku dayeenno Sixidiisee). Hal qof oo awoodahaas Alllaah ugu Nimceeyay kuna gaar yeelay wuxuu sameeyn karaa ama fududeeyn karaa Error ay xalin Karin dad kaloo ka waaweeyn. Sidaas ayaadna dareen Maamuusitaan ugu Abuuri kartaa

dad-ka kula midka ah kuwaaso aanan ka labalabeyn doonin markaad u baahatid ineey ku kalmeeyaan.

Hadii aad tahay Programmer cusub isku day inaad raadisid Programs kuwaaso OpenSourced ah dhisid ama qoritaan-na ku socdo, waxadna noqotaa ‘Compiler’ Bani aadam ah kaasoo xalin kara Mushkiladaha asagoonan kaalmeeysanin Luqada Programming-ka lagu qoray Program-ka ka hor intuusan aadin Luqada maxaa yeelay waa lagama maarmaan Luqada, Taasina waa Hormar-ka Caadiga ah ee lagaa rajeeynayyo. Kadib markaad gaartid Hormarkaas oo aad ku kalmeeysid dadka ineey arkaan Dhibka ama Error-ka uu leeyahay Programs-kooda, lana heshid Qaladaad-ka adigoo Biloow ah, waxaad ku kaalmeeyn kartaa ineey daba kacaan Error-ka oo eey soo helaan kadibna ay Xaliyaan, ama xitaaa ay wax ka badalaan Program-ka gabi ahaanba, sidaasina wax badan ayaad ku baran doontaa, Saameeyn balaaran oo Maamuuusid iyo Ixtiraam ahna waad ku reebi doontaa dadka aad caawisay kamana laba labeyn doonaan markooda ayaagana ineey ku kalmeeyaan markad u baahatid.

3- Baafi oo Qor Macluumaat heer sare ah

Arimaha kale ee Caawimaada iyo hormar-ka kuugu kaalmeeyn kara waxaa kamida inad raadisid aadna ka daalin soo gudbinta Macluumaat-ka Muhiiimada badan, isku Habeeysid, ka saartid Su’aalaha ama waxyaabaha soo naqnaqd-ka badan gaarsiisidna dadkoo dhan.

Dadka fududeeya Arimahaanoo kale soona gaarsiiyo dhigooda waxay helayaan ku dhawaad si Maamuuusida iyo Qadarinta ay helaan Programmers-ka qora Program-da OpenSourced-ka ahi.

4- Ku kaalmeey inaad ilaalisid Dhismaha hoose ee ‘Hackers-ka’

Waxaa jira Shaqoooyin badan oo aad qaban kartid si aad ula kor noqotid Maamuus-ka iy Qadarinta ‘Hackers-ka’ kale sida: Maareeynta ‘Mail Menu’, Maareeynta iyo hormarinta ‘Documents-ka’ , Maareeynta ‘Groups-ka’ iyo kuwa la halmaala ee kamid-ka ah Heer Qiyas-ka Akhbareed sida: Maareeynta ‘Program Archive Webpages-ka’, hormarinta ‘RFC’ ee Tichnology-eed.

Dadka qabta Shaqdahaanoo kale waxeey helan Maamusid u dhigmata ama aad uga sareeysa kuwa qora Programs-ka OpenSourced-ka ah. Qof kastana wuu ogyahay shaqdaanoo kale iyo qabashadeeda iney tahay mid aad u dhib badan lana mid aheeyn qorida Programs-ka OpenSourced-ka ah ee aad ku raaxeysaneysid Qoridooda, hadaba sidaa daraadeed qofkaani aad ayuu uga Maamusid badanyahay ‘Hackers-ka’ agtood ruuxa qora Programs-ka’ maxaa yeelay Shaqadaanoo kale ruuxa qabanaya waxaa uu cadeeynayyaa Barxtirnaan iyo Ujajabnan.

5- Isku day inaad u adegtid Hackers-ka iyo Magacooda

Ugu dambeeyn inaad u adeegtid magaca ‘Hacker’ maxaa yeelay adigaa kamida, iyo inaad qortid: (Waa maxay Hacker?) tanina ma sameyn kartid halaha aad ka dhex galeeysid Mujtamaca ‘Hackers-ka’ waqti kooban haba yaraadee haduu rabo, iyo inta aad 4-ta Qodob ee soo hormaray wax uun ka baraneysid.

Ma lahan ‘Hackers-ka’ Madax maamusha. Balse waxay leeyihiin ‘Duqooy’, ‘Dad ku doqoobay Hacking-ka’, ‘Public Speaker’ iyo ‘Dad wax ka qoray’. Markaad noqto Xubin kamida ‘Hackers-ka’ oo aadna ku dhex jirto waqti kooban halaha aad ka fahmeeysid, waxaa laga yaabaa inaad kamid noqoto mid kamida kuwa an kor ku soo sheegnay. Balse **Digtoonow** ‘Hackers-ka’ kuma kalsoonaadan qof isla weeyn ama faan jecel. Hadaba isku dayga aad isku daydid inaad ku gaartid boosas-kaas waa arin aad **Qatar kuugu noqon karto.** Inta aad ka daba ordi

laheeyd Boos-ka aad rabtid ka carar sidaa baad ku heli kartaa waana sida uu Sameeyn jireen Saxaabada RC (Balse ayaga waxeey ka aheeyd diidmo ay diidanyihin Boos dhan iyo Xil).

Xiriirka ay la leeyihiin ‘Hackers-ka’ dadka loo yaqaaano (Nerds)

Gabi ahaaba wuu ka duwanyahay ruuxa ‘Hacker-ka’ sida dad-ka ay u maleeyaan inuu yahay. Ruuxa ‘Hacker-ka’ ahi ma ahan mid dadka ka soocan ama isku daya inuu ka go’o Nolosha guud iyo la wadaagideeda ay la wadaagaan dadka kale. Balse waxaa laga yaabaa in uuu ruuxa ‘Hacker-ka’ ka dhex boxo waqti kooban dadka iyo dhex galkoda taasoo ku kaalmeeyneeysoo inuu si Daacad iyo ‘Concentrated’ ah wax u barto.

Sidaa daraadeed waxaa laga yaabaa in uu isku magacaabo ‘Hacker’ kamida Mujtamaca ‘Hackers-ka’ magaca ‘Nerd’ ama midka kale ee ka mcano adag ‘Geek’ waana wado uu ku doonaayo inuu ku cadeeyo ama uu ku hubsado uguna hubiyo dadka kale inuu yahay ruux isku kalsoon kana madax banaan dhamaan Malada ay ka maleeynayaan dadkoo dhan.

Waxaad aqrisaa Qoraalkaan **Boga Geeks-ka**

Hadii aad awoood u leedahay inaad ‘Concentrate’ gareysid ‘Hacking-ka’ ilaalin kartidna noloshaada guud waa arin aanan leeyska heli Karin. Taasina aad ayey uga fududatay marka la fiiriyo waqtiga aad aheeyd Bilooow.

Hadii aad u JanJeertid ‘Hacking-ka’ markaad tahay Kaligaa oo aad tahay ‘Nerd’ dhib ma lahan tas maxaa yeelay ugu yaraan waxaa kaa yaraaneeyso inaad waaydid ‘Concentrate-ka’. Waxaana laga yaabaa inaad heshid Nolol iyo raaxo aad u wacan marka loo firiyo sida ey tahay marka aad dadka ku dhex jirtid.

Waxyaabo kaa kaalmeeynaayo Muuqaalkaada

Si aaad ‘Hacker’ u noqotid waa inaad u fikirtid sida ay u fikiraan ‘Hackers-ka’. Waxaa jira arimo kaa caawin kara marka aadan ag jooogin Computer-ka agtiisa. [Arimahaani ma badali karaan ‘Hacking-ka’ wax badli karana ma jiro](#), balse badanaa ‘Hackers-ka’ waxay sameeyan arimo Dareeemaanna inay sameeynayaan wadada ay arkaan inay xiriir la leedahay ‘Hacking-ka’.

Waxaad bartaa qorida Gacmeed ee Luqadaaada hooyo. Inkasoo ay u maleeyaan dadka badankood ‘Hackers-ka’ ineey yihiin kuwo aanan wax qori Karin, balse badankood wax weeyn qori karaan aqrin-na karaan.

* Waxaad aqrisaa: Sheekooyin-ka Mala-Awaalka ah ee Cilmiyeed.

* Waxaaad barataa: Taatikada isdifaacida Jireed sida: ‘Tikondo’ ‘Caratee’ ‘KongFu’ ‘Ikedo’ ‘JoJitso’ ‘WingShon’ iyo WLM, sababtoo ah Hab taatikeed-ka laga rabo Ciyaaryahan-ka garanayyo Ciyaartaas waxeey lamid tahay tan laga rabo ‘Hacker-ka’. Sidooo kale dagaal-ka Seefaf-ka dad baa ka helo waxay-n akuu badali karta Ciyaarada aan kor kusoo sheegnay. Balse Nasiib daro meelaha ay Ciyaarahaani ka yihiin Sharci waxaa ka caadi noqotay Xabad tuurida. Badanaa Taatikadaasoo dhan waxay u dhawdahay ‘Hackers-ka’ taasoo u baahan: Caqli Toosan, Xasilooni, Digtoonaa, iyo Xakameeyn, ee ma aha Awooda Muruqeed.

* Waxaad raadisaa wado aad ku Ta’amushid

* Waxaad barataa sida loogu dheelo Ereyada, iyo sida loo Sarbeebo Danta aad leedahay.

Halaha eey kuu korodho arimahaasooo dhan ama qaarkood waa halaha aad Yeelatid Caqli ‘Hacker-eed’. Maxaa yeelay arimahaaso dhan ama badankood waxay kor u qaadan 2-da qeeb ee Maskaxda Dhinaca Midig iyo Bidix. Waxaa laga rabaa ‘Hacker-ka’ inuu u fikiro si ‘Logic’ ah, isla waqtigaasna uu u dhaqmo si aanan ‘Logic’ aheeyn.

Ugu Dambeeyn waxaa jiro arimo qaar kuwaasoo ay qalad weeyn tahay inaad sameeyso:

* Ha adeegsan Magacyo XunXun ama Qurux badan markaad Internet-ka Isticmaaleeysid.

* Ha ku galin Net-ka dhexdiis Doodo qaab daran.

* Ha baxsanin magaca ‘CyberPunk’ Waqtigaagana haku dhuminiin qof isku magacaabo Magac sidaasoo kale ah.

* Ha dirin Mowduuc ama ‘Message Electronic’ ahoo laga buuxiyay Qaladaad-ka Qoraaleed.

Ogoow: In Sumcada kaliya ee aad ka heli kartid hadii aad sameeyso arimahaas mid kamida waa kaliya Doqonnimo, ‘Hackers-kana’ waxeey leeyihiin Maskax Xoog badan, waxeeyna kaa dalbaneysa Sanado si ay u hilmaamaan waxad ku sameeysay

Raadad Kale

Maqaal Cinwaankiisa yahay:

Great Hackers

<http://www.paulgraham.com/gh.html>

Maareeyayaasha aanan aqoon sida ay ula Tacaamulaan ‘Hackers-ka’ **Liis dheer oo kuu soo bandhigaayo Su’aalo badanoo kusaabsan ‘Hackers-ka’**

<http://www.seebs.net/faqs/hacker.html>

Waxaa jiro buug aad u muhiim ah oo la magac baxay **How To Be A Programmer**, wuxuu ka koobanyahay buuga Waanooyin aanan ku koobneeyn kaliya Programming-ka balse xitaa usii dhaadhaceeyso sida loola shaqeeyo ‘Group of Programmers’ ama ‘Koox Programmers’ ah.

<http://samizdat.mines.edu/howto/HowToBeAProgrammer.pdf>

Waxaad wax ka aqrisaa **A Brief History Of Hackerdom**

<http://catb.org/~esr/writings/hacker-history/hacker-history.html>

Waxaad aqrisaa Warqadaan **The Cathedral and the Bazaar** ,
<http://catb.org/~esr/writings/cathedral-bazaar/index.html> taasoo kuu
sharxeeyso arimo badan oo quseeyo Habka ‘OpenSourced Programs-ka’
iyo ‘Linux-ka’. Waxaa kaloo aad uga faa’ideysan kartaa Qeebta 2-aad ee

Warqada **Homesteading the Noosphere**.

<http://catb.org/~esr/writings/homesteading/>

Ninka lagu magacaabo Rick Mwin ayaa qoray Buug aad u fiican kana
qoray **Sideed u maareysaa koox isticmaaleysa Linux**

http://linuxmafia.com/faq/Linux_PR/newlug.html

Tan ayaa ka caawin doonto inaad qof weeydiinin Kaaalmo, Qoraal ka
hadlaya **Sideed u Waydiisaa Su’aalo Aqliyeesan**

<http://catb.org/~esr/faqs/smart-questions.html>

Hadii aad u baahantahay inaad wax ka fahantid ‘Base-ka Computer-ka’
‘UNIX-ka’ ‘Internet-ka’ waxaad aqrisaa Maqaalkaan aan horey usoo
sheegnay **The Unix and Internet Fundamentals HOWTO**.

<http://en.tldp.org/HOWTO/Unix-and-Internet-Fundamentals-HOWTO/>

Hadii eey Gabay uun uu ku cajibiyay Tanina way ku
cajibineysaa **Rootless Root: The Unix Koans of Master Foo**

<http://www.catb.org/~esr/writings/unix-koans/>

Su'aalaha ugu Weeydiinta badan

S: Ma I bareeysaa sida wax loo Hack gareeyo?

J: Sida wax loo 'Hack' gareeyo Waa Wado iyo hab u dhaqan lagaa rabo adiga inaad Nafsadaada bartid. Waxaad la kulmi kartaa in 'Hackers-ka' ay ku bari karaan wax kastoo ay yaqaanaan balse kuma Maamuusi doonaan hadaad noqotid mid Hanqal taagitaan badan oo doonayya inuu barto wax walbeey yaqaanaan.

Biloow barashada arin si aad ugu cadeeysid 'Hackers-ka' inaad Nafsadaada wax bari kartid, kadib waydii Su'aalahaaga 'Hackers-ka' adigo muujinaya inad wax uun fahansantahay.

Hadii aad Fursad ama Nasiib aad u heshid inaad baratid 'Hacker' oo aad Messege udirtid adoo ka codsanayya Kaalmo, ha dagdagin markaad qoreeysid Messege-ka si aadan ugu dhicin Qalad Qoraaleed. Qofka Caajisloowga ah heer uu ka gaaro inuu u kaadiyo qorida iyo sixida Messege-kiisa badanaa wuxuu ahaadaa Caajisloowgaas mar walba xitaa haduu noqdo 'Hacker' marka iska

ilaali Caajiska Diinteena Islaam-kana way ka deeyrisay Caajiska oo waa tuu ka duceeyan jiray Nabigeena SCW.

S: Sideen u bilaabaa?

J: Wadada ugu wanaagsan ee aad ku bilaabi kartid waa inaad la kulantid dad isticmaala ‘Linux’ ee kuu dhawdhaw. Waxaa laga yaabaa inaad heshid sida Qoladaan **LDP General Linux Information Page marka ha quusan oo waad heli karta dad agtaada jooga isla markaana isticmala ‘Linux’. Hadii aaadan helin-na waxaad isku daydaa inad ka raadisid Net-ka. Markaad heshid waxeey ku siinayaan Xubnaha Version ‘Linux’ hadaad rabtid inaad dagsatid weeyna kuug caawin doonaan isticmaalidiisa iyo ku dajintiisa hadii aad Cilad la kulantidna la socodsii.**

S: Goormeen ayuu bilaabi karaa ruuxa shaqadaani? Ma da’ baan noqday ooo wax ma baran kari?

J: Sanadkad rabtid jir markaad jeclaatid inaad wax baratid waad barn kartaa waana sida uu yidhi Al-Imaam Axmad bin Xanbal – Allaah ha u naxariistee:

(Waxaan ahay Cilmi raadiye –Arday- markaan dharbta kasoo baxo ilaa aan Xabaasha leeyga geeynayyo). Badanaa dadka waxay bilaabaan ineey Xiiseeyaan barashada ‘Hacking-ka’ inta u dhexeeyso Sanadaha 15~20, Waadna la kulmi kartaa dad ka baxsan da’daas ama ka yar ama ka weeyn.

S: Ma dheeraan doonta waqtiga aan ku baran doono ‘Hacking-ka’ ?

J: Anagoo iska hilmaameeno dhamaan waxaan soo sheegnay, Waxay ku xirantahay waqtiga aad ku baran doontid ‘Hacking-ka’ dadaalkaaga iyo isku daygaaga Is daba jooga kala go’a laheeyn. Badanaa dadka waxay wax ku bartaan arimo in lagu Maamuuso laguna Qadariyo ku mudanayaan mudo ka yar 8 bilood, ama 2 sano, hadii ay u maskax furnaadan waxeey baranayaan, waxaana mudan Xasuusin in Wax barashada aysan ku ekeeyn meel Xadidan. Hadii aad tahay ‘Hacker’ run ah waxaad ku dhameeysan doontaa noloshaadooo dhan adigoo wax baranaayo Kobcinayana ‘Skills-kaada’.

S: Luqadanha Visual Basic iyo C maku wanaagsanyihiin inaan ka bilaabo barashada?

J: Tani waa hadii aad ku tala galeeysid inaad ka bilaawdid kuna Howl gashid ‘Hacker’ ahaan adigoo isticmaalayya Nidaamka

‘Windows’ taasoo ah Fikrad aad iyo aad u xun mar labaad ayaana ku celinayaa waa Fikrad aad iyo aad u xun. Markaan la barbardhigaayay in ‘Hacking-ka’ la sameeyo adigooo isticmalyo ‘Windows’ oo aan dhaheeynay waxay la mid tahay adigoonan garaneynin ‘Fiilo’ waxa la dhaho oo dhahday waxaa rabaa inaan barto ‘FurFurida PC-ga’ ma aanan xadgudbeeynin ee waxaaa rabay inaan kuu sawiro sida Muuqaal-ka saxda ah ee ay noqaneeyso. Mar 3-aad ayaan kuugu celinaa ha aadin wadadaas maxaa yeelay **Waxay ku dhamaneeeyso lama hubo.**

Waxaa jiro Mushkilado badan kuwaasoo ku soo waajahi kara markaad baraneysid VisualBasic iyo C kuwaasoo ugu muhiimsanyihiin: in aysn ku shaqeeyn doonin ilaa hal Nidaam ma ehee kasoo ah Nidaamka ‘Windows-ka’ eey leedahay Sharikada ‘Microsoft’. Inkastoo la heli karo Hal Nidaam kabadan oo aad ku shaqeeyn karto ayagoo ah ‘OpenSourced’ 2-da Luqadba, balse ma isticmaali kareeysid ilaa qaar yaroo kamida Luqadahaas ma ehee.

Badanaase Nidaam-ka ‘Windows-ka’ dhexdiisa Maktabadaha Programming-eed ee aqbaleeyso Luqadahaas (VisualBasic iyo C) waa ‘CloseSourced’ oo waxaa heeysto kaliya Sharikada qortay ‘Microsoft’. Hadii aadan ku kalsooneeyn doorashada waxa aad rabtid oo aad ka dhigan doontid Laf dhabar markaad qoreysid Program-kaada adigoo isticmaalayo luqadahaan mid kamida (badanaa Programmer-ka billowga ah Xeeladaan ayeey ku dhacaan) waxaay is arkeysaa adigoo ku heareeroobay adiga iyo Program-ka aad qortay Hal Nidaamoo kaliya oo eey Aqbali karo kaliya Sharikada ‘Microsft’. Hadaan usoo qaadano ‘UNIX-ka’ Tusaale ahaan ‘Python’ waa Luqad Programming aad u wanagsan kana fudud luqadahaan kale isla markaana leh Maktabado Programming-eed ka fiican kuwa eey leeyihiin Luqadahaas.

VisualBasic waa luqad Qaab daranmaxaa yeelay waxeey ku bareeysaa Dhaqamo aad u fara badan isla markaana aad u xun + ineey u dhisantahay si aad u Liita, mana ku soo koobi kari halkaan Dhaqamadaas qaabta daran maxa yeelay Waxaa lga qori karaa Buug is wata!! Waxaana wanaagsan in aad baratid sida aad u Luqad Programming-eed wax lagu handasi karo una shaqeeneeso si wanaagsan.

Ceebta ugu weeyn eey leedahay Luqada waa ineey ku Dhagantahay kaliya Hal Nidaam marka ay shaqeeyneeyso iyo marka la hormarinayyo (Shaki la'aan waa Windows'. Guud ahaan Luqadaani kuma shaqeeyn karto ilaa hal Nidaam ma ehee, hadii aysan luqad Programming-na aysan ku shaqeeyn Karin 3 Nidaam kala duwan waa Luqad Liidata aadan ku baran Karin sida wax loo 'Hack' gareeyo.

S: Ma igu kaalmeeyn doontaa inaan Jabiyo Meel uun, Mise waxaad I bari doontaa sida wax loo 'Hack' gareeyo?

J: Maya, Mana ahan Walaal inaad su'aashas oo kale waydiisid qofka 'Hacker-ka' ah si uusan kaaga Aamin bixin ama uusan kuugu jawaabin Jawaab aanan ku qancinin ama ku dhaawacda.

S: Waxaa la soo jibiyay Nidaamkeeyga, ee ma igu cawin kartaa inaan Nafsadeeyda difaaco iyo Nidaamkeeyga Weeraraha kale ee soo socda?

J: Maya, badanaa markuu qofka ku weeydinayyo Su'aalahaasoo kale wuxuu isticmaalayaa Nidaamka 'Windows-ka'. Lagama ilaalin karo 'Hackers-ka' Nidaamka 'Windows' qof isticmaalaya 100% maxaa yeelay Nidaam-ka 'Windows-ka' wuxuu leeyahay Qaladaad badan kuwaasoo caawin kara 'Hackers-ka' rabaan iney soo jabiyaan. Xal-ka ugu wanaagsan waa inaad badasha Nidaam-ka aad ku shaqeeyneysid una wareegsataa 'Linux-ka' ama Nidaamkastoo la Aamini karo.

S: Waxaa I heysto Cilado ku saabsan Barnaamijyada Nidaamka 'Windows' ku shaqeeyo ee ma I caawin kartaa?

J: Haa, aad 'Command Prompt' –Shaashada madoow- kadib ku qor amarka ah FORMAT C ciladahaago dhan waqti yar ayey ku baxayaan.

S: Inteen ka heli karaa 'Hackers' dhab ah oo aan la sheekeysan karo?

J: Waxaad badanaa ka heli kartaa ‘Hackers-ka’ meelaha kulanka guud ee Isticmalayaasha ‘Linux-ka’, maalmahaan dambesa waxeey aad ugu soo aruuraan IRC.

S: Ma igu caawin kartaa Kutubo aan ka faa’ideeysan karo iyo arimo la Xiriiro ‘Hackers-ka’?

J: Haa, waa kanaa Liis aad ka aqrisan kartid Linux-ka iyo waxaa kaloo ku caawin karo Qoraalkaan

Si aaad u heshid Casharo houdhac kuu noqon kara barashada Luqada Programming-ka ‘Python’ waxaad ka heli kartaa boga rasmiga ah ee ‘Python’ Halkaan

S: Ma waxaa qasab ah inaan Xisaabta ku ficanahay si an u noqdo ‘Hacker’?

J: Maya, uma baahnid midna inaad ‘Mathematical Theory’ ama Mabaadi’da Xisaabeed guud ahaan marka laga reebo melaha qaar sida wax ku sawirida Computer-ka. Inaad wax ka taqaano Xisaabta fudud ee ‘Al-Jabra’ waa arin ku kaalmeeyn karto balse waxaa ka muhiimsan inaad u fikiri kartid si Mala’awaaleed ama ‘Logic’ ah raacina kartid ama is daba dhigi kartid Wadooyin isku xiran ee fikireed, sida Xisaabta marka laga shaqeeynayyo la sameeyo. Weey ku kaalmeeyn kartaa Xisaabta noocyadeeda kala duwan waqti walbo balse waxaad u baahantahay kaliya Maskax fudud diyaarna u ah ineey xaliso Xisaab uuun waqti walbo.

Waxaa jirto wado wanaagsan aad ku ogaan karto inaad awooodid Xisaab xalin iyo in kale:

Waxaad aqrisaa Kitaabkada Xujo furta sida Kitaabka ‘What Is The Name Of This Book?’ oo u leeyahay ninka lagu magacaabo Raymond Smullyan, waxa aan kuugu soo dooray kitaabkaan waa in uu la jaan qaadi karo Habsami u fikirka ‘Hacker-ka’. Hadii aad Xalisid XujaFurtaas kuna raaxeysatid Xalinteeda taasi ayaa Calaamad wanagsan kuugu filan.

S: Luqadee baan ku bilaabi karaa?

J: Waxaad ku bilaawdaa ‘XHTML’ hadii aadan horey u soo baranin. Waxaa jiro Kutubo badann kuwaasoo aanan ku habooneen in laga bilaabo iyo Inyaroo Wanaagsan aadna u fiican. Kutubtaas waxaa ugu wanaasan oo ugu Fudud: **HTML The Definitive Guide**

Balse Luqada ‘HTML’ ma ahan Luqad Programming, markaad diyaar noqotidna waxaad ka bilaawdaa inaad baratid Luqada ‘Python’ balse waa mida adag marka la baranayyo Design gareenta lagu isticmalo luqadaas waa mid Liidataa.

Luqada C waa mid aad u adag marka loo fiiriyo Fudeeyd-ka ay qabaan 2-da luqad ee kala ah ‘Python’ iyo ‘Perl’. Ha isku dayin inaad ka bilaawdo barashadedada adoonan baranin kuwa kale ee ka fudud.

Dad-ka isticmaala Nidaamka ‘Windows-ka’ waxaan ku waanin lahaa: Ka fogaada halhaad ka Fogaan kartaan VisualBasic mxaa yeelay waxeey ku bareeysaa Dhaqamo Programming-eed oo aad u xun, Walina waxaa kuu sii Dheer inaadan ku Shaqeeyysiin Karin Code-ka ku qoran luqadaas Nidaam aanan aheeyn ‘Windows’.

S: Waa maxay Nooca Qalabka aan u baahanahay Inaan heeysto oo gaar-ka ii ah?

J: Waqti hore waxeey ahaayeen Computers-ka gaar-ka ah kwo ka yar ineey Fududeeyso waxa ay u baahanyihiin ‘Hackers-ka’ balse Sagaashameeyadii qarnigii tagay ayeey Ciladaas iyo Wareer-kaas dhamaaday ayadoo Qalab walbo laga bilaabo ‘Intel DX50 486’ wuxuu qaban karay dhamaan waxa loo baahnaa sida Hormarinta ‘Update’, ‘Internet Connectings’, ‘Loading Paint Fronts’ kudhawaadna waxeey noqotay in laga helo ‘Hard Disk’ kasta oo aad soo gadato inaad ka heshid Cuf-ka aad u baahneeyd iyo Dheeraad.

Waxa lagaa rabo inaad ku fikirtid ma ahan Siduuu noqon doonaa Qalabka aan gaar ahaan-ta u isticmali doono, balse waa Qalabkaan maku shaqeeyn doonaa Nidaam-ka ‘Linux-ka’ ama Nidaamyada ‘BSD’ waana mid aad ka heli kartid ku dhawaad Dhamaan Computer-da balse Cilada ama Mushkiladaha ugu weeyn ee kusoo wajihi karto waa ‘Modem Card-ka’ maxaa yeelay waxaa jira Computers gaar loogu soo sameyay ineey ku shaqeeyaan Hal Nidaam (Nocaa waxaa badnaa so sameeyso Sharikada Microsoft ee iska leh Nidaam-ka Windows) kaasoo aanan ku shaqeeyn doonin Nidaam kale Noocuu rabo ha ahadee.

Waxad halkaan ka heli kartaaa ‘List of Most Importan Questions about Hardwares’ kuwaasoo kaa caawin kara ama fikrad laga yaabo inaad ka heshid **Halkaan Taabo si aad u aqrisid Suaalaha**

S: Waxaan raba inaan noqdo wax ku Ool, Ma igu caawin kartaa helitaan-ka Mushkilad aan ka shaqeeyo sida loo Xalin lahaa?

J: Maya, Maxaa yeelay waxaan ogahaya Awoodahaaga inay ka weenyihiin ama ka sareyaan inaad I waydiisid Kaalmo, Waa qasab in adiga ay kaa imaado Fikrada iyo waxa aad ka Shaqeeyn laheed Xalintooda, Sidaa darteed hadaad rabtid inad horey u sii socotid **Waligaa haku tashanin Ruux kale iyo Caawintiisa –Marka laga reebo ‘Of course’ Allaah Sareyee-.**

Waxaad la socotaa Faaninta Projects-ka adigoo si daba joog ah ula socaneysid Website-ka **Freshmeat, Markad heshidna Project ku cajibiyo ku biir ooh aka laba labeeyn.**

S: Ma waxaa ila gudboon inaan Noco Sharikada Microsoft?

J: Maya, Nicitaan In la noco Sharikadaani ma keeneeyso kaliya inay tahay mid aanan wax ku toorneeyn kaliya balse waxaad ogaataa in ‘Hackers-ka’ ay jireen Sharikadaani ka hor, ayna jiri doonaan – Inshalaah kuwooda wanaagsan kaliya- Markeey burburto kadib, hadaba waqti walbo oo aad ku dhumisay Necbanaanta

Sharikadaani waa waqti aad ku qasaartay, hadiise aad rabtid inaad ka Xanaajisid ‘Microsoft’ aadna ku yareeysid dunida iyo Nolosheeda waxaad qortaa ‘OpenSourced Programs’ taas ayaana uga daran Dunidoo roganta !!

S: Soo ‘OpenSourced Programs-ka’ kama dhigeeyso Programmers-ka shaqo la’aan?

J: Ilaa iyo waqtigeenaan Programs-ka noocaan ah waxay abuurtay Fursado shaqo badan ee ma eeysan ka dhigin qofna Shaqo la’aan. Halaha aad qortid ‘OpenSourced Programs’ waxaa lagama maarmaan ah inaad sameysid in ay dadka u furantahay iney Copyeestaan wax ka jaraan kuna Daraan Program-kaas. Waxaad ka heli kartaa Sharax ka balaaran Sharaxaan Website-ka Programs-ka OpenSourced-ka ah qaarkood.

S: Sideen ku bilaabi karaa? Inteenka ka heli karaa Nidaam ‘UNIX’ Free ah?

J: Si aaad u noqotid Hacker waxaad u baahantahay inaad Noqotid mid FirFircoon, Hada bilow inaad raadisid ‘UNIX’ kadibna aaad isticmaashid

Alloow Shahaado nagu Karaamee, Aduunyadaanna hanagu fitnayn,
hadaad Fitno la dooontidna naga wad anagoon Fitnaysnayn Shahaadona
ku Xardhan.

Mowduuca Asalka ah:

كيف تصبح هاجر

<http://www.slashproc.net/doc/howto-ar.html>

Tarjamadii Walaalkiina:
Cabdullaahi Al-Suumaalii

Alloow na waafaji u adeegida Diintaada meel walbaan joogno

Walaal Ducadiina Wanaagsan Haka hilmaamin Mujaahidiinta Meel
Kasta oo aad Joogtid.

Erey bixin:

OS: Waa sida Windows, Linux, iyo WLM.

Nerds: Waa qof aad u aqli badan isla markaana aad ugu horeeyo Technology-ada balse ceebtiisa kaliya ay tahay inuu ka go'ay Mujtamaca ay ku dhex noolyihiin oo aanan dhex galin Xitaa dadkeey wax isla bartaan ama Qooysooda.

CodeSouce: Waa code-ka asalka ah ee lagu qoray barnaamij Mucayyan ah ama Luqad Programming ah.

OpenSourced: Waa Programms ama OS free ah ay shaacisay Sharikada qortay CodeSource-giisa si looga wada faa'ideeysto.

CloseSourced: Waa Programms ama OS aanan FREE aheyn lana Shaacinin CodeSource-gooda.

Case Sensitive: Luqadaha Programming-ka waa badanaa luqado aad Dareenkooda u Kacsanyahay mar walba oo qalad yar oo fudud ayaa ku keeni karo Program ween inuu Shaqeeyn waayo, Macnaha Magacaas-na waa: 'Xaaladeeda waa Xaalad aad U dareen Kacsan' yacni Qalad fududu ayaad ku waayi kartaa Shaqada Program weeyn oo aad qortay.

Luqad Programming: Computer-ka waxaa lagula dhaqmaa lagunala tacaamulaa waxuu fahmayyo, Tusaale ahaan markaaad ku qortid Shabakadeenaan Alqimmah –Allaah ha dhowree- Xaraf ama Mushaarako, kazoo qaad waxaad qortay:

نريد لراية التوحيد أن تبقى على القمة wuxuu u badalaa wax uu fahmi karo, si loogu badalo wax uuu fahmi karo wuxuu u baahanyahay Luqad wax loogu sheego lagulana hadlo, si loogu hadlo waxaa looo baahanyahay 'Compiler' ama Turjumaan, Turjumaankaasina waxuu qabto kaliya waa inuuu u fasiro Computer-ka waxa looo sheegayyo asagoo u badalayyo dhamaan xarfaha aad qortay Luqada Zero-One.

Luqada Zero-One: Waa luqada kaliya ee uuu fahmayyo Computer-ka waana luqad aad u adag marka la fiiriyo bani aadamkana uusan qaban Karin, sidaa daraadeed baa loo sameeyay Luqad Programming u sheegeeyso waxa laga rabo inuu qabto Computer-ka ayadoo isticmaaleeyso amaro Kooban oo lagu soo dhisay Luqadaas.

Qalad Programming-need: Waa qalad inaad u qortid amar kamida amarada Luqad Programming, tusaale ahaan luqada ugu dhaw eee la barto waa C++, hadaba C++ waxay leedahay Maktabad koobeysa Amaro iyo Dawaal fara badan oo mid walbo qoritaankeeda sadaro badan qaadan laheeyd, loona soo fududeyay ayadoo la tix gilinayyo waqtiga, hadaba hadii adigoo rabo inaad qeexdid Maktabadaas oo aad kaso isticmaashid Daaalo kamida Dawasha uu hayyo waxaad sameeyneeysa:

#include <iostream.h> tusaale ahaan si aad u isticmaashid Amarka: ‘cout<<"**Jumladaad rabtid in lasoo bandhigo**", taasoo loo isticmaalo in lagu soo saaro Jumlad Mucayyan ah ooo aad adiga amreysid inuu soooo saaro, hadaba hadii aaad si qalada u qortid Maktabada magaceeda ama aad ka tagtid xaraf kamida xuruufta amarka ee ah **#include <iostream.h>** oo aad sameysid tusaale ahaan **#include <iostream.h>** ama **#inclde <iostream.h>** waxaa ku qabsaneyso cilad program-kaagana ma shaqeeynaayo ilaa aad ka xalisid ciladaas, u fiirso kaliya waxaan sameeynay waa in aan marka hore qornay **2 dhibac ..** meesha la rabay inaan qorno **Hal dhibac** mida xigtana aan ka jarnay amarka **#include** hal xaraf kaliya oo ah **u** anagoo qornay **#inclde** hadaba waa taas waxa loo yaqaano Qalad Programming-need.

Version: Waa magic lagu kala sooco Nooc hore oo Barnaamij Mucayyan ah iyo Nooc kale oo ka dambeeyay kana hormarsan, Kala soocidaasna waxay noqon kartaa Number, Magac, ama Calaamad.